

Kaj so denarne mule in kako delujejo?

Ali vas je kdaj kdo prosil za pomoč pri prenosu denarja? Je bila ta oseba neznanec ali mogoče kdo od vaših bežnih znancev?

Spletni prijatelj ali morda virtualni ljubezenski partner?

Vam je kdo ponujal lahek zaslužek?

Ali ste naleteli na nekoga, ki je trdil, da potrebuje pomoč, ker ne more uporabljati svojega bančnega računa?

Če je odgovor DA, ste se verjetno pogovarjali z osebo, ki novači denarne mule – in če ste storili, kar je zahtevala, ste morda storili kaznivo dejanje in sodelovali pri kaznivem pranju nezakonito pridobljenega denarja.

Denarne mule so namreč pomemben del v verigi pranja denarja, saj kriminalcem omogočajo hiter prenos sredstev prek mreže računov, pogosto v različnih državah.

Uporaba denarnih mul je še posebej razširjena pri kibernetiski kriminaliteti; v teh primerih denarne mule običajno prenašajo oz. prenakazujejo denar iz svoje države v matično državo kriminalca.

Uporaba denarnih mul je ena izmed najpogostejših oblik pranja denarja. Ker transakcije navadno potekajo prek tujine, so se v letu 2022 povezali organi pregona iz kar 25 držav (tudi Slovenije), ki so skupaj z Europolom, Eurojustom, Interpolom in Evropsko bančno federacijo združili moči pri zatiranju denarnih mul in njihovih rekrutov. V trimesečni akciji so aretirali 2.469 denarnih mul in jim preperečili, da bi oprale 17,5 milijona EUR.

1. Definicija denarne mule

Denarna mula je oseba, ki drugi osebi prenakaže denar (z elektronskim nakazilom ali gotovinskim plačilom), ki ga je prejela od tretje osebe, pri čemer za to prejme provizijo.

2. Škodljivost ravnanja denarne mule

Kriminalci najdejo osebe, ki so vsaj na videz z njimi nepovezane, in jih vede ali pa nevede izrabijo za prenos nezakonito pridobljenih sredstev. Ta denarna mula s svojim ravnanjem tako pomaga prikrivati in zabrisovati sled za denarjem in s tem izvrši kaznivo dejanje pranja denarja, ki ima zelo hude negativne posledice za stabilnost finančnih sistemov. Tudi zato se v bankah tako močno borimo proti temu pojavu.

The infographic features a central figure of a person in a blue t-shirt and jeans, jumping in the air while holding stacks of cash in both hands. Their face is replaced by a yellow emoji with dollar signs for eyes and a green dollar sign for a mouth. Above the figure, a black banner contains the hashtag #DontbeaMule. Three white banners with black text are draped across the figure's torso, reading #EASYMONEY, #QUICKCASH, and #MONEYLAUNDERING. At the bottom of the infographic, there is a warning in Slovenian: 'Če vas nekdo zaprosi za prenos denarja prek vašega bančnega denarja v zameno za gotovino, potem vas prosijo, da bi bili denarna mula. Posledice so lahko hude.'

NI VREDNO.

DELOVANJE DENARNE MULE

Metode, ki jih uporabljajo kriminalci za novačenje denarnih mul:

- ▶ neposreden stik v živo ali prek elektronske pošte
- ▶ aplikacije za pošiljanje neposrednih sporočil (npr. WhatsApp, Viber, Telegram)
- ▶ družbeni mediji (npr. objave na Facebooku, Instagramu)
- ▶ spletni oglasi v pojavnih oknih

! Da bi bila prevara verodostojna, kopirajo spletno stran resničnega podjetja in uporabijo podoben spletni naslov.

Najpogostejše ciljne skupine so:

- ▶ sebe mlajše od 35 let vključno z mladoletniki
- ▶ novopriseljeni v določeno državi
- ▶ brezposelni, študentje in ljudje v finančni stiski

DELOVANJE DENARNE MULE

Bodite pozorni na:

- Nezaželene stike, ki obljublajo hitri zaslužek.
- Oglasi za zaposlitev tujih podjetij, ki iščejo »lokalne/nacionalne zastopnike«, da delujejo v njihovem imenu.
- Pomanjkljiva struktura stavka s slovničnimi napakami.
- Naslov elektronske pošte pošiljatelja večinoma uporablja brezplačne spletne storitve (Gmail, Yahoo!, Hotmail itn.), ki se ne ujemajo z imenom podjetja.
- Oglasi ne navajajo izobrazbo ali izkušnje kot pogoj za zaposlitev.
- Vsi medsebojni stiki in opravi v zvezi s poslom bodo opravljeni po spletu.
- Posebne zahteve v zvezi s poslom vedno vključujejo uporabo vašega bančnega računa za prenakazila denarja.

DELOVANJE DENARNE MULE

Nasveti, kako se izognete pasti

- ▶ Pozanimajte se o vsakem podjetju ali osebi, ki vam ponuja delo.
- ▶ Svojih podatkov o bančnem računu nikoli ne posredujte osebam, ki jih ne poznate in jim ne zaupate
- ▶ Zavrnite vse ponudbe za hitri zaslužek. Če zveni kar preveč dobro, da bi bilo resnično, najbrž gre za prevaro.

Kaj lahko storite?

Če menite, da ste vpleteni v prevaro s prenakazovanjem denarja, z nakazovanjem takoj prenehajte.
Obvestite svojo banko ali ponudnika plačilnih storitev in policijo.

Več informacij je na voljo na spletni strani **ZBS**: <https://www.zbs-giz.si/ne-postani-denarna-mula-2/>